Річний звіт громадської організації «Миколаївський центр журналістських розслідувань» за 2022 рік

Громадська організація «Миколаївський центр журналістських розслідувань» (Nikcenter) заснована у 2010 році.
З 2014 по 2017 роки Nikcenter співпрацював із проєктом «Слідство.Інфо» та створював відео журналістських розслідувань для «Громадського ТВ» та «Першого національного телеканалу України».
У 2015 році Nikcenter увійшов до Глобальної мережі журналістів-розслідувачів (Global Investigative Journalism Network).
У 2021 році в рамках проєкту «Створюй із Суспільним» працювали над виробленням відео програми журналістських розслідувань «Четверта влада» для суспільного мовника.

Місія організації: таємне робити явним. Викривати несправедливість, розвивати громадянське суспільство без корупції, встановлювати підзвітність влади за допомогою розслідувальної журналістики, тренінгів і цифрових технологій.

Наші завдання:

- Викриття фактів зловживань з боку влади;
- Об’єктивне висвітлення повномасштабної війни в Україні;
- Боротьба з порушенням прав людини, погіршенням стану навколишнього середовища;
- Встановлення публічного діалогу між суспільством, владою та бізнесом;
- Сприяння розвитку новітніх технологій у журналістиці.

Поставлені цілі:

- Журналістські розслідування корупції та воєнних злочинів російських окупантів;
- Сприяння розповсюдженню незаангажованої та якісної інформації серед громадян;
- Зміцнення контролю ЗМІ та громадських організацій над діяльністю органів влади.

Послуги, які ми надаємо:

Разом із основною діяльністю Nikcenter підтримує регіональний сайт http://nikcenter.org, в стрічці новин якого щодня публікується 10-12 найважливіших інформаційних повідомлень за день та інший мультимедійний контент - аналітичні статті, журналістські розслідування, інфографіка, відеоконтент.

Nikcenter сприяє прозорості управління шляхом проведення моніторингу діяльності органів влади, дослідження державних закупівель, аналізу відкритих баз даних, збору і аналізу великих масивів даних за допомогою використання мови програмування і Chat GPT.

Організаційна структура Nikcenter

Керівні органи:
Загальні збори,
Правління,
Виконавча дирекція

Дорадчий орган:
Наглядова рада

Головний редактор:
Олег Оганов

Голова правління:
Олександр Діденко

Члени правління:
Костянтин Мізюкін, Федір Сидорук

Голова наглядової ради:
Олег Хоменок

Члени наглядової ради:
Енді Лерен, Олена Білоконь

Журналісти:

Ярослав Чепурний, Оксана Орсач, Олеся Баранцевич, Альона Петрук, Римма Ламазян, Марія Іваннікова, Андрій Попов, Ірина Паршина, В’ячеслав Гусаков

Правова підтримка:
«Інститут розвитку регіональної преси»
«Платформа прав людини»
«Свої Люди Bihus.Info»

Дизайн та інфографіка:
Олександр Сідєлєв

Фото, відео:
Даніїл Сліж, Ірина Паршина, Юрій Кошковський, Антон Небісь

Менеджерка проєктів:
Олександра Суфіянова

Бухгалтер:
Оксана Головко

Результати та досягнення

- **9 проєктів,**
- **6 розслідувань, 12 аналітичних статей**
- **239 розширених інформаційних повідомлень**
- **61 відеосюжет, 96 shorts-відео**
- **2 відеоблоги**
- **185 візуальних елементів: 167 заставок, 10 інфографік, 8 відеоісторій з елементами інфографіки**
- **5 онлайн-інструментів парсінгу даних**
- **5 чат-ботів**
- **3 вебінари**
- **Новостворений акаунт у TikTok на понад 15 тис. підписників із мільйонними переглядами**
- **Включення 1 об'єкту історичної спадщини Миколаєва до проєкту «Великого будівництва»**
- **1 кримінальне провадження; закриття фірми, що виготовляла фіктивні медичні довідки**
- **1 позбавлена акредитації автошкола "Світлофор плюс"**
- **Скасування закупівлі автомобіля за 1,6 млн грн збитковим КП "Миколаївоблтеплоенерго"**
- **Взяття на контроль призначення неефективних дороговартісних препаратів у міській лікарні №1**

Нагороди та подяки

У 2022 році Nikcenter отримав Премію Дафни Каруани Галіції з журналістики за розслідування "Кривава" торгівля: як влаштовані поставки сирійських фосфатів у Європу", підготовлене спільно з OCCRP та партнерами.

Проєкти, над якими працювала команда

У 2022 році Nikcenter працював над дев’ятьма проєктами:

1. «Розслідування та відкриті дані проти тіньових схем» за підтримки Internews. Загальна сума - 36,4 тис. дол. Термін виконання: 01.10.2021 - 30.04.2022.

2. “Підтримка медіа-проєкту MCIR” від Інституту висвітлення війни та миру (IWPR). Загальна сума - 10 775 євро. Термін виконання: червень - вересень 2022 року.

3. “Невідкладна медіа-підтримка” від Празького громадського центру. Загальна сума: 9 988 євро. Термін виконання: червень-грудень 2022.

4. Проєкт від Міжнародної ради наукових досліджень та обмінів (IREX) "Фонд швидкого реагування". Загальна сума: 5905 доларів США. Термін виконання квітень - липень 2022 року.

5. “Проєкт MediaFit” від Академії Deutsche Welle. Загальна сума: 25 033,88 євро. Термін виконання: вересень 2022 - травень 2023 року.

6. "Підвищення рівня підзвітності влади за допомогою журналістських розслідувань"від Національного фонду підтримки демократії. Загальна сума: 21 654,8 доларів США. Термін виконання: 2022-2024 роки.

7. Проєкт «Миколаївський центр журналістських розслідувань» від Nesehnuti. Загальна сума: 3500 євро. Термін виконання: вересень 2022 - січень 2023 року.

8. “Збільшення аудиторії Миколаївського центру журналістських розслідувань” від Міжнародної ради наукових досліджень та обмінів (IREX). Загальна сума: 2 000 доларів США.

9. “Якісний контент в умовах війни” від Internews. Загальна сума: 24 381,68 доларів США. Термін реалізації: 2022-2023 роки.

Розслідування Nikcenter

У 2022 році команда Nikcenter провела та оприлюднила 6 журналістських розслідувань. Було опубліковано 12 аналітичних статей та 239 розширених інформаційних повідомлень. Головною темою 2022 року стала повномасштабна війна, розв'язана росіянами проти України. Ми писали про воєнні злочини окупантів та боротьбу українського народу проти агресора, розвінчували фейки російської пропаганди, досліджували та викривали брехню росіян про війну в Україні.

Хоча з початку великої війни тема корупції була відкладена на другий план, команда Nikcenter проводила і антикорупційні розслідування, готувала та оприлюднювала матеріали про порушення з боку влади, досліджувала бюджетні закупівлі та моніторила неефективне використання коштів платників податків.

У 2022 році Nikcenter оприлюднив 1 транскордонне журналістське розслідування щодо незаконних міжнародних поставок сирійських фосфатів в Європу, пов'язаних із оточенням кривавого російського диктатора Путіна. Проєкт було реалізовано спільно із OCCRP та партнерами.

У 2022-му через повномасштабну війну було обмежено випуск журналістських матеріалів у форматі відеоблогу «У центрі уваги», які розпочали виробляти в 2020 році та оприлюднювати на власному YouTube-каналі NikCenter TV. За 2022 рік загалом розмістили 2 таких відеоблоги. Натомість редакція зосереджувалася на висвітленні російських воєнних злочинів на півдні України, результатом чого став 61 відеосюжет, присвячений обстрілам Миколаєва, життю у прифронтових та деокупованих населених пунктах Миколаївщини та Херсонщини, боротьбі за українських воїнів, які потрапили до лап ворога та перебувають у російському полоні.

Розслідування воєнних злочинів росіян та ідентифікація вбивць

"Зруйновані життя та оселі: хто стоїть за обстрілами Миколаєва ракетами С-300"

https://nikcenter.org/2022/10/newsitem-74194/

"Остання зупинка: що відомо про російську бригаду, яка вбила вісьмох миколаївців"

https://nikcenter.org/2022/09/newsitem-72132/

"Обличчя вбивць: хто керує обстрілами Миколаєва і виконує злочинні накази"

https://nikcenter.org/2022/08/newsitem-71293/

Транскордонні розслідування. Обхід міжнародних санкцій росіянами та сирійцями

""Кривава" торгівля: як влаштовані поставки сирійських фосфатів в Європу"

https://nikcenter.org/2022/06/newsitem-70294-2/

Розслідування-викриття російської пропаганди

«Руський мир» онлайн: хто і для чого створював окупаційні канали на півдні України

https://nikcenter.org/2022/06/newsitem-70213-3/

Антикорупційні журналістські розслідування

“Безкоштовних ліків немає: чому пацієнти миколаївських лікарень оплачують своє лікування двічі”

https://nikcenter.org/2022/01/newsitem-65591-3/

Приклади розслідувань

“Зруйновані життя та оселі: хто стоїть за обстрілами Миколаєва ракетами С-300”

13 жовтня 2022 року росіяни вчергове обстріляли Миколаїв ракетами С-300. Внаслідок удару по п’ятиповерхівці загинув 11-річний Артем Мардзявко - чотири верхні поверхи впали на хлопця, його дістали з-під завалів, та ввечері у реанімації серце дитини зупинилося. Журналісти Nikcenter встановили, хто з російських військових міг віддати наказ завдати удару по житловому будинку.

У розслідуванні йдеться про те, що системи С-300 по Миколаєву застосовували підрозділи 31-ї дивізії 4-ї армії військово-повітряних сил та протиповітряної оборони РФ. Цю дивізію Росія створила відразу після анексії Криму в 2014 році, аби завадити Україні повернути півострів військовим шляхом. Та серед злочинців 31-ї дивізії були не тільки росіяни, а й українці, які зрадили присязі і перейшли на сторону ворога під час анексії Криму в 2014 році.

“Остання зупинка: що відомо про російську бригаду, яка вбила вісьмох миколаївців”

Одним з найтрагічніших днів в історії Миколаєва 2022 року стало 29 липня. Тоді росіяни посеред дня відкрили вогонь по Корабельному району міста, обстрілявши зупинку громадського транспорту. Внаслідок атаки загинуло 8 цивільних, ще 19 людей отримали поранення.

Nikcenter з'ясував, що той обстріл – справа рук підрозділу 439-ї реактивної артилерійської бригади Південного військового округу. Бригада дислокується в місті Знаменськ Астраханської області Росії.

Командирами ракетних дивізіонів 439-ї бригади були 50-річний Олександр Джевело та 45-річний В'ячеслав Ілларіонов. У 2015 році вони отримували разом зі своїм тодішнім командиром Семеном Дегтярьовим медалі.

«Обличчя вбивць: хто керує обстрілами Миколаєва і виконує злочинні накази»

Журналісти Nikcenter з'ясували, хто керував обстрілом по Інгульському району Миколаєва в червні 2022 року. Внаслідок цього удару загинули та постраждали мирні жителі. Також було пошкоджене та зруйноване житло. Відомо, що вогонь по житлових будинках відкрили із гармат «Піон». Під вогонь потрапив і будинок миколаївської волонтерки Вікторії Ганусовської, яка протягом всієї війни збирає кошти на амуніцію для ЗСУ, закуповує необхідне для них обладнання і авто, а також допомагає місцевим жителям продуктами, ліками і засобами гігієни.

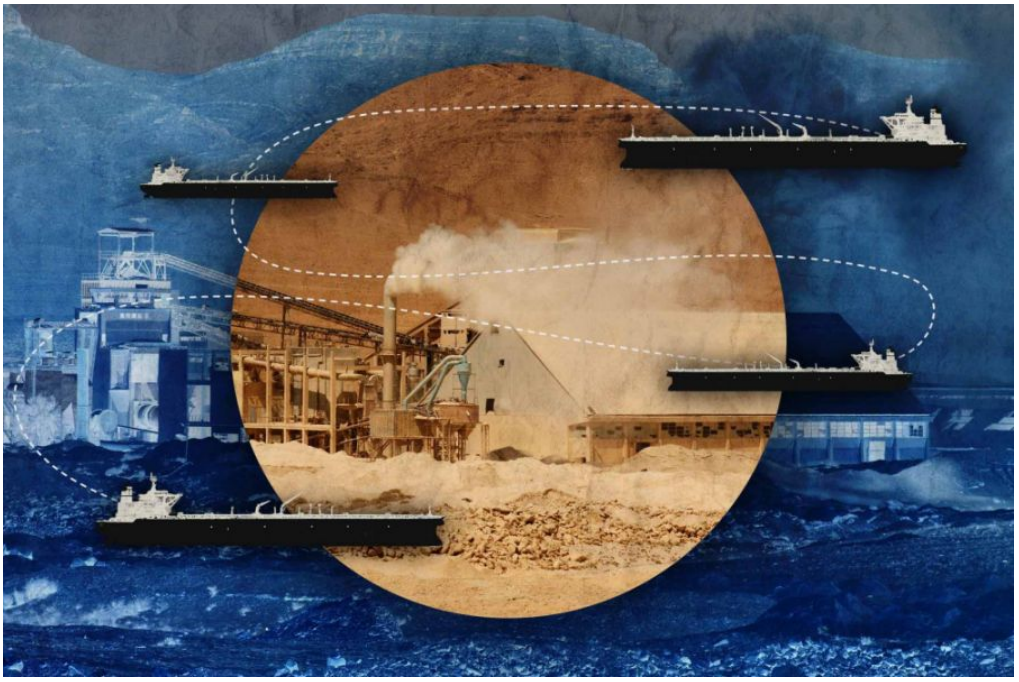
Nikcenter з'ясував, що обстріли з «Піонів» здійснювала 291 артилерійська бригада російських окупантів, яка дислокується в Інгушетії. Завдяки оприлюдненому Головним управлінням розвідки Міноборони України списку журналісти проаналізували склад бригади, аби показати, хто віддає накази нищити мирне місто.

«Кривава» торгівля: як влаштовані поставки сирійських фосфатів в Європу»

У спільному транскордонному розслідуванні журналісти Nikcenter разом з OCCRP та партнерами розкрили густу мережу посередників, які беруть участь в експорті до Європи сирійського фосфориту, з якого виробляють добрива для сільського господарства. Участь у торгівлі, організованій, крім іншого, російським олігархом, наближеним до диктатора Путіна, імовірно, бере і миколаївський порт, який належить українському олігарху Фірташу.

Розслідування продемонструвало, як Сирія залежить від РФ щодо управління своїми портами, та може обходити міжнародні санкції. У 2023 році стало відомо, що Рада Європейського Союзу після публікації матеріалу має намір запровадити санкції проти двох фігурантів цього розслідування.

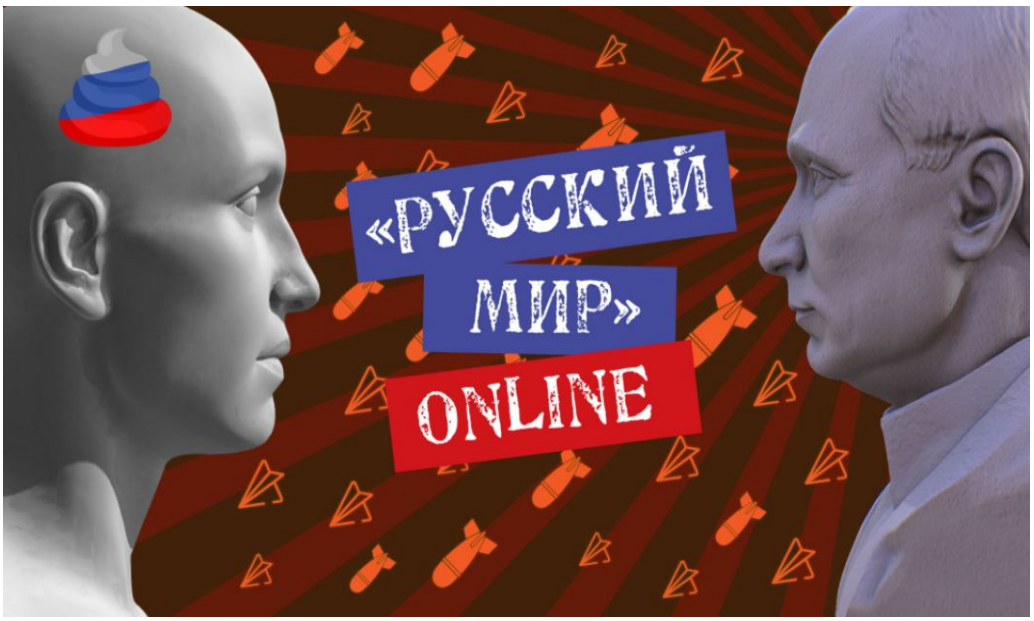

««Руський мир» онлайн: хто і для чого створював окупаційні канали на півдні України»

Журналісти Nikcenter дослідили, як працює російська пропаганда на півдні України. Як з'ясувалося, відразу після повномасштабного вторгнення РФ в Інтернет-просторі виникло близько трьох десятків анонімних Телеграм-каналів про Миколаївську, Херсонську, Одеську та Запорізьку області. Ще низка - з'явилася заздалегідь, проте активну публікацію дописів почала тільки в лютому 2022 року. Всі вони наповнені не тільки пропагандою та брехнею, але і просто абсурдом.

«В Николаеве российские военные раздают гуманитарку», - повідомляв один із таких каналів тоді, коли в реальності місто і російських загарбників відокремлювала лінія фронту. Однак це не завадило російським пропагандистам в підтвердження своїх слів оприлюднити відео черги біля Палацу культури, де насправді працівники соціальних служб Миколаєва видавали хліб і консерви місцевим жителям.

Крім того, журналісти Nikcenter з'ясували, що російські пропагандистські ресурси вдавалися до вигадок теорії «змови» та «інсайдів» про розколи в українській владі та армії.

«Безкоштовних ліків немає: чому пацієнти миколаївських лікарень оплачують своє лікування двічі»

У розслідуванні йдеться про те, як сім’ї хворих на інсульт пацієнтів миколаївських лікарень переважно за власний кошт закуповують медпрепарати, гроші, за які вже, згідно з законом, лікарні отримали з державного бюджету.

З’ясувалося, що за вказівками лікарів пацієнти мусили закуповувати не тільки медпрепарати та витратні матеріали, а й ліки, ефективність яких не доведена. Відтак, два тижні лікування для людей з інсультом обходилися в місцевих лікарнях до 20 тис. грн.

Після публікації цього розслідування управління охорони здоров’я взяло під контроль призначення неефективних і дорогих препаратів у міській лікарні №1.

Аналітичні статті

«Гроші на оборону: як у Миколаївській області фінансують добровольчі формування»

https://nikcenter.org/2022/10/newsitem-73157/

«Донори не в пошані: чому станція переливання крові торгує «штампами»»

https://nikcenter.org/2021/12/newsitem-65380-2/

«Не конани, але варвари: хто і чому доводить миколаївські пам'ятки архітектури до руйнування»

https://nikcenter.org/2021/09/ne-konany-ale-varvary-hto-i-chomu-dovodyt-mykolayivski-pamyatky-arhitektury-do-rujnuvannya/

«Активи агресора: скільки російського та білоруського бізнесу на Миколаївщині»

https://nikcenter.org/2022/09/newsitem-73015/

«Російські окупанти влаштували в Херсоні криваву провокацію по донбаському сценарію 2014 року»

https://nikcenter.org/2022/09/newsitem-72459/

«Однопартієць мера та фірми-«улюбленці»: хто отримає 34 млн за ремонт доріг у Миколаєві»

https://nikcenter.org/newsItem/74082

«Зерновий коридор-2: чи є в нього майбутнє?»

https://nikcenter.org/newsItem/74390

«Мільйони без тендерів: як в Миколаївській області витрачають кошти на облаштування укриттів»

https://nikcenter.org/2022/11/newsitem-74982/

«Серійні загарбники: що відомо про десантників, які штурмували Миколаїв і окупували населені пункти Херсонщини»

https://nikcenter.org/newsItem/74529

«Зрадник серед правоохоронців: що відомо про справу миколаївського прокурора, який співпрацював з росіянами»

https://nikcenter.org/newsItem/75639

«Повоєнне відновлення Миколаєва: незалежні експерти оцінили суму збитків значно менше, ніж влада»

https://nikcenter.org/newsItem/75459

«Брехня, маніпуляції, марнослівство: про що зараз пишуть херсонські проросійські Телеграм-канали»

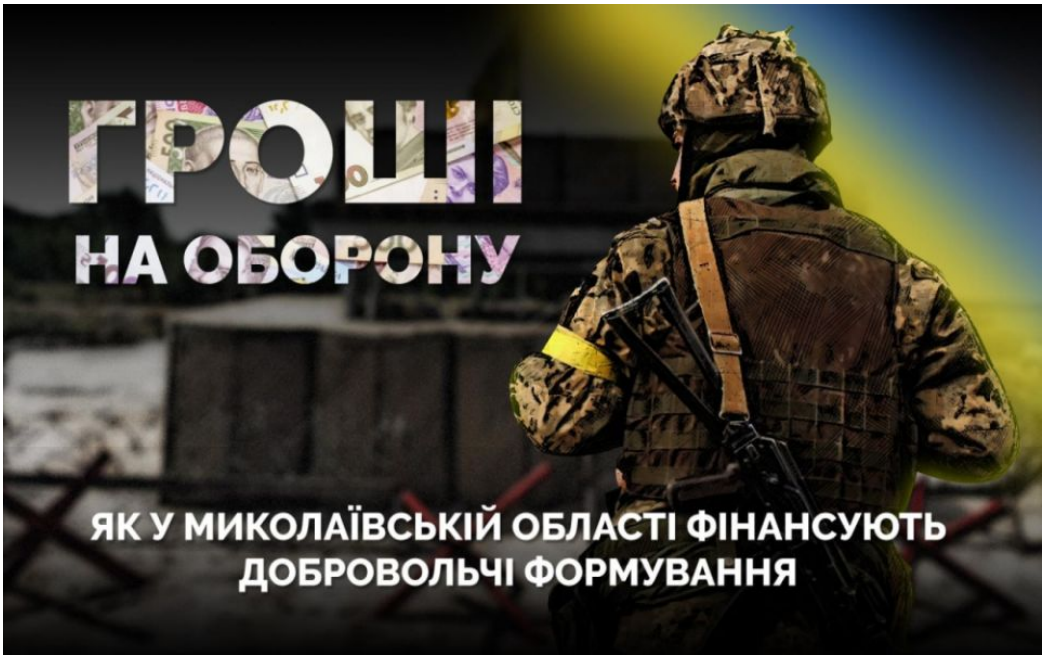
https://nikcenter.org/newsItem/75443

Приклади аналітичних статей

«Гроші на оборону: як у Миколаївській області фінансують добровольчі формування»

У Миколаївській області в деяких громадах зволікали з використанням коштів, які були виділені бюджетами різних рівнів на потреби добровольчих формувань. Зокрема, у Воскресенській селищній раді, де ще наприкінці травня 2022 року виділили 343 тис. грн, місцеве ДФТГ взагалі не отримувало грошей, палива та амуніції від місцевих очільників. Тож добровольці купували все це за власний кошт.

Nikcenter проаналізував, як громади Миколаївщини підтримували своїх захисників-добровольців, які відіграли дуже важливу роль в обороні країни на початку повномасштабної війни.

“Активи агресора: скільки російського та білоруського бізнесу на Миколаївщині”

На Миколаївщині у 2020 році було зареєстровано більше трьохсот місцевих компаній, що мали серед своїх бенефіціарів громадян РФ або російські компанії.

Згідно з даними аналітичної системи YouControl, вартість їхніх заявлених активів на той час складала понад 450 млн грн.

Nikcenter проаналізував інформацію про найбільші із них. Йдеться, зокрема, про АТ «Миколаївобленерго», що належить до 5 українських обленерго, пов’язаних із групою VS Energy. Ця група є частиною сфери впливу російського політика Олександра Бабакова.

Ще один об’єкт, який має зв'язок з росіянами та якому загрожує конфіскація в Миколаївській області, – глиноземний завод, фактичним власником якого є путінський олігарх Олег Дерипаска.

Відомо, що лише офіційні активи ТОВ «Миколаївський глиноземний завод» оцінювали у 7,4 млрд грн – що на порядок більше, ніж активи всіх інших місцевих компаній регіону, які мають російських власників.

“Брехня, маніпуляції, марнослівство: про що зараз пишуть херсонські проросійські Телеграм-канали”

Коли Херсон був під окупацією росіян, у підконтрольних окупантам Телеграм-каналах публікували дописи про діяльність окупаційної влади, «покращення життя» херсонців після «визволення регіону».

Після деокупації правобережної частини Херсонської області риторика істотно змінилася. Nikcenter дослідив, що там з’явилися матеріали про ситуацію на вільній від окупації правобережній частині Херсонської області.

Йшлося лише про негативні моменти. Наприклад, автори матеріалів «забули», як під час окупації росіяни заборонили роботу українських банків і так й не налагодили роботу банків російських.

Розширені інформаційні замітки

«Автошколу, яка торгувала фіктивними медичними довідками в Миколаєві, позбавили акредитації, а фірму, яка їх виготовляла, закрили»

Після публікації резонансного матеріалу про торгівлю водійськими посвідченнями у Миколаєві Nikcenter розповів про наслідки корупції в автошколі “Світлофор плюс”. Після виходу нашого сюжету та аналітичної статті, в яких викривається корупція миколаївських посадовців, автошколу позбавили акредитації, а фірму, що виготовляла фіктивні медичні довідки, необхідні для отримання водійських посвідчень, закрили.

«Дотаційне «Миколаївоблтеплоенерго» купує люксове авто вартістю майже 1,6 млн»

Nikcenter розповів про те, як Обласне комунальне підприємство «Миколаївоблтеплоенерго» планувало придбати автівку бізнес-класу Toyota Camry Hybrid 2022 року випуску. За авто зі шкіряним салоном КП готове було заплатити 1 млн 600 тис. грн. І це незважаючи на те, що підприємство постійно просило гроші з міського бюджету для покриття власних боргів.

Проте після публікації матеріалу стало відомо, що збиткове КП «Миколаївоблтеплоенерго» скасувало закупівлю дорогої автівки, що сталося після обговорення доцільності її придбання на засіданні посадовців із мером.

«На окупованій частині Херсонщини Росія запроваджує мілітарне виховання дітей і молоді за кримським сценарієм»

Журналісти Nikcenter з'ясували, що на окупованій частині Херсонщини росіяни запроваджують такі елементи виховання дітей і молоді, як пропагандистські уроки «Розмова про важливе», зустрічі з військовими загарбницької армії та їх героїзація і позиціонування як «визволителів», а також заняття з військової підготовки.

Усе робиться за тим самим сценарієм, що і в анексованому Криму, де протягом кількох років проводяться спеціальні уроки відповідно до пропагандистських методичок, дітей

«добровільно-примусово» записують до мілітарної організації «Юнармія».

«Картинка» для пропаганди і примус голосувати: як на Херсонщині пройшов перший день окупаційного «референдуму»

Журналісти Nikcenter, які продовжували працювати в окупованому росіянами місті протягом 2022 року, регулярно писали про життя обласного центру та викривали злочини росіян у регіоні. Зокрема, висвітлювали і так званий «референдум», за який окупанти видали примус місцевих жителів до «голосування» під загрозою для життя та здоров'я, а також власноруч створені фейкові результати таких «голосувань». Узаконення окупації регіону внаслідок проведення псевдореферендуму стало черговим злочином росіян на Херсонщині.

«Миколаїв обстріляли касетними снарядами: п'ять загиблих та 13 поранених мирних жителів»

З першого дня повномасштабного вторгнення Миколаївщина майже щоденно потерпала від ворожих обстрілів. Обстріли тривали до звільнення Херсона, відтоді вони стали рідшими. За цей час в обласному центрі стали жертвами сотні цивільних, було знищено інфраструктуру та житлові будинки.

Журналісти Nikcenter продовжували висвітлювати обстріли, фіксувати наслідки, до яких призводить російська агресія протягом всього 2022 року. Один із таких обстрілів відбувся у липні, коли росіяни завдали удару по мирних кварталах посеред дня, одразу після відбою повітряної тривоги. Ворожа атака призвела до загибелі п’ятьох мирних людей і ще 13 постраждалих.

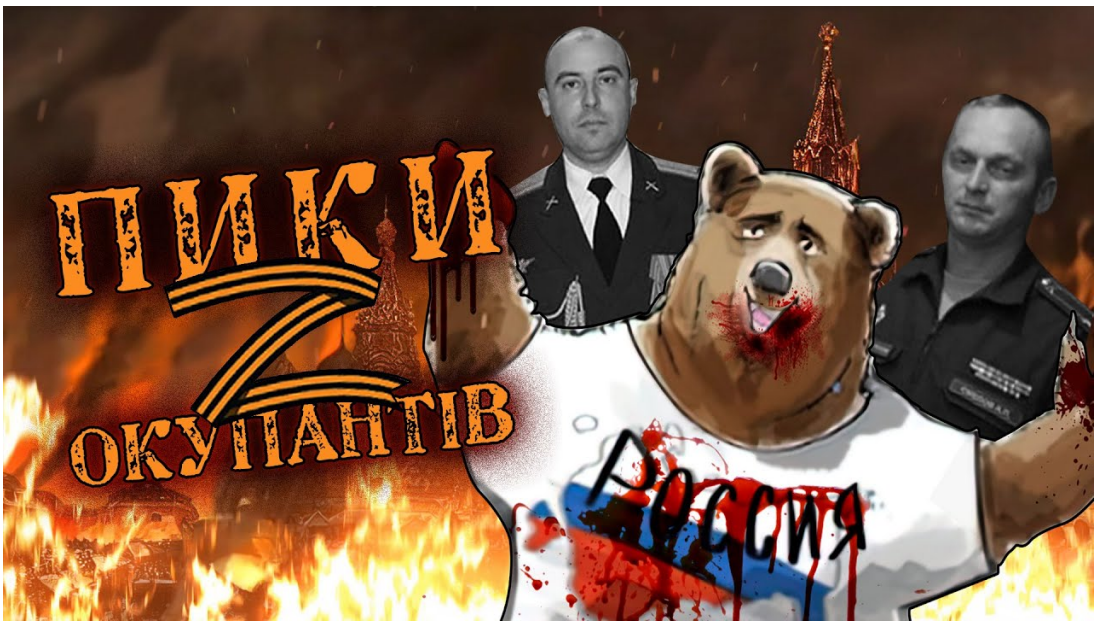

Приклад відеоблогу “У центрі уваги”

“Хто обстрілює Миколаївщину: пики Z-окупантів”

Nikcenter показав жителям Миколаївщини, як виглядають ті, хто щоденно руйнує мирне місто. Журналісти знайшли російських окупантів з 291 артилерійської бригади РФ, яка тероризувала цивільних Миколаєва щоденними хаотичними ударами.

Формування до повномасштабної війни прославилось своїми воєнними злочинами в Сирії та зоні АТО. Ми проаналізували соцмережі командирів, а також інших фашистських злочинців цієї бригади, щоб знайти, де та в яких умовах жили російські окупанти разом зі своїми зазомбованими родичами.

Як у Миколаєві купити права

Nikcenter з'ясував, що аби одержати в Миколаєві водійське посвідчення, не обов'язково вчитися, опановуючи правила дорожнього руху та запам'ятовуючи знаки. Варто лише заплатити гроші – і права вже в кишені.

Журналіст переконався на цьому особисто, записавшись в одну з миколаївських автошкіл і приховано знявши весь процес навчання на камеру. У відеоблозі йдеться про те, як працює цей бізнес та хто є головним бенефіціаром видачі водійських посвідчень.

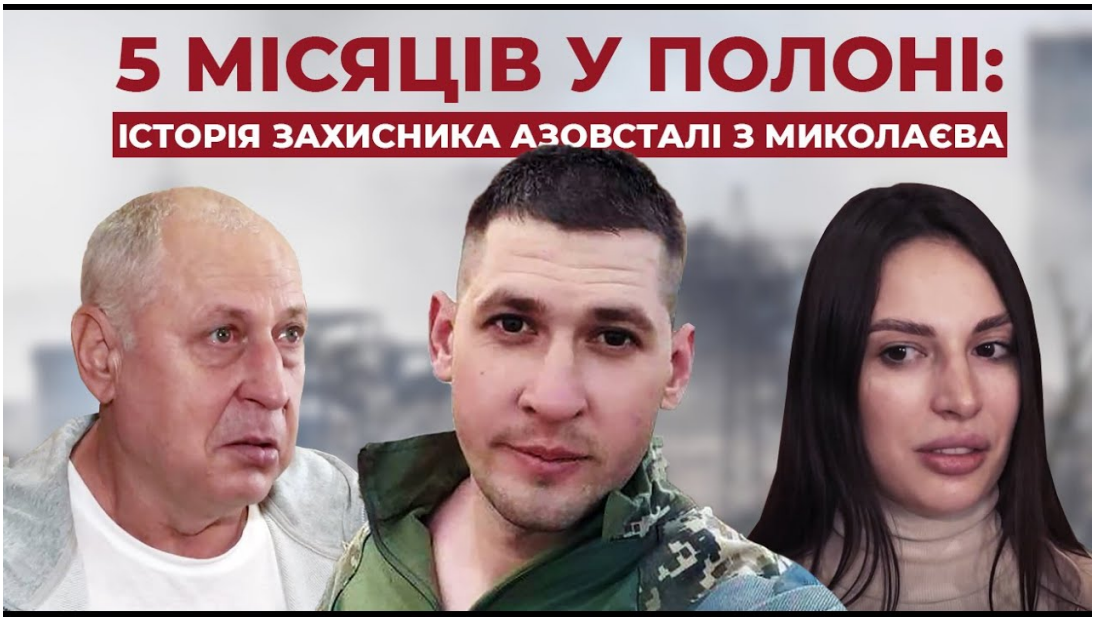

Приклади відеосюжетів

«5 місяців у полоні: історія захисника Азовсталі з Миколаєва»

У сюжеті Nikcenter розповів історію 27-річного морпіха Михайла Коваля з Миколаєва та його родини. Хлопець обороняв Маріуполь та з «Азовсталі» потрапив у полон ворога ще в травні 2022 року. Відтоді рідні не бачили захисника.

Родині було відомо, що Михайло перебуває у Таганрозькій в'язниці, та за весь час вони не отримали від рідної людини жодної звістки. Про те, що Михайло живий, рідні дізналися лише від його звільненого побратима. В сюжеті Nikcenter поспілкувався з батьком Михайла Анатолієм Ковалем та сестрою Інною, які дуже чекають на повернення героя додому.

"Вісім місяців страху: як жила Снігурівка під окупацією росіян"

Nikcenter розповів про те, як Снігурівка, що на Миколаївщині, перебувала під окупацією російських військових. Відомо, що на початку повномасштабного вторгнення у місті точилися жорстокі бої. Повністю або частково було зруйновано кілька вулиць, а в окупації, яка тривала до листопада, цивільні жили у постійному страху, тому старалися уникати росіян.

Про те, як окупанти заселялися в будинки, власники яких виїхали з початком повномасштабної війни, які руйнування залишали по собі та що пережили місцеві

жителі, - журналісти запитали у сміливих та вірних Україні снігурівців.

«Не давали дихати і били струмом: що приховує херсонська катівня»

Херсонський ізолятор тимчасового тримання - одне з найстрашніших місць для херсонців за часи окупації. Саме тут росіяни незаконно утримували та катували людей.

Всі злочини, які окупанти чинили в цих стінах, вже розслідують правоохоронні органи. Свої свідчення дав і Максим Негров - колишній військовослужбовець і учасник бойових дій, якого у березні є викрали окупанти і тримали в ізоляторі зо три тижні. Така катівня, як повідомили силовики, у Херсоні - далеко не єдина.

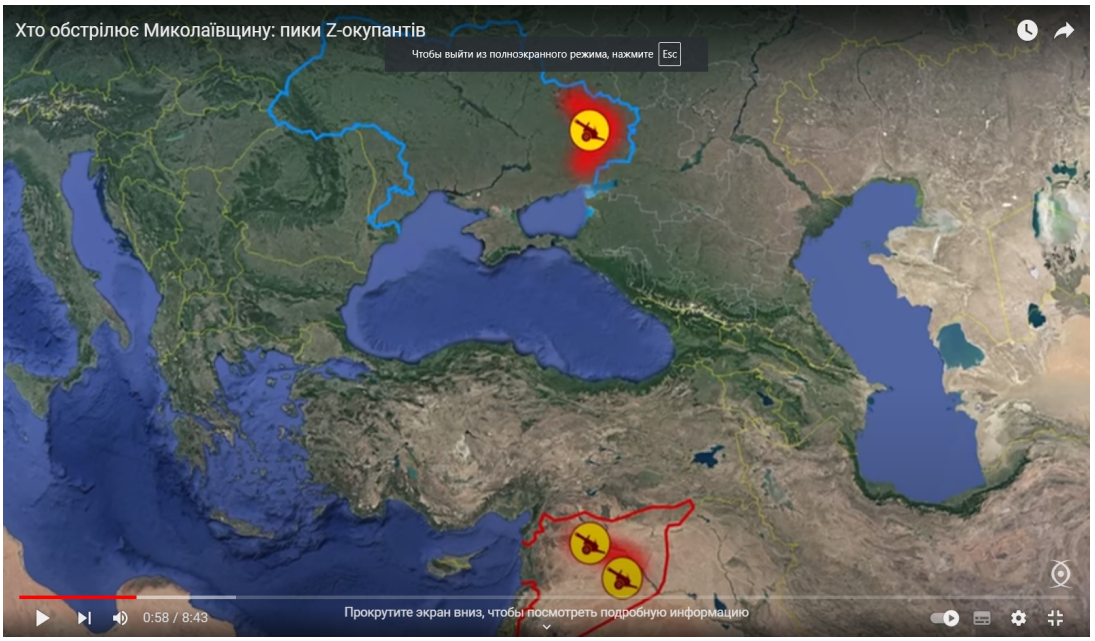
Візуалізація та журналістика даних
Інфографіка

Для кращого сприйняття інформації та просування матеріалів у соцмережах Nikcenter продовжував використовувати статичну та динамічну інфографіки, а також інтерактивні мапи. Для візуалізації та оформлення журналістських матеріалів - графічні заставки, а для оформлення відеоблогів - відеозаставки.

У 2022 році Nikcenter створив 185 візуальних елементів, використаних у матеріалах, зокрема: **167 заставок, 10 інфографік, 8 відеоісторій з елементами інфографіки.**

Приклади інфографіки

У відеоматеріалі "Хто обстрілює Миколаївщину: пики Z-окупантів" Nikcenter використав відеоінфографіку для отримання більш привабливої картинки. В одній з них показано мапу, звідки росіяни обстрілювали регіон, яка дозволяє краще сприймати інформацію, наприклад, не місцевим читачам, аби чітко уявити: де знаходиться обласний центр, а звідки з окупованої території відбувалися обстріли.

У матеріалі **"Безкоштовних ліків немає: чому пацієнти миколаївських лікарень платять за своє лікування двічі"**
інфографіка наочно демонструє, скільки миколаївські медзаклади витрачають коштів на ліки для своїх пацієнтів. Це дозволяє читачу усвідомити, чи дійсно забезпечені миколаївські заклади охорони здоров'я ліками та наскільки. Адже пацієнти цих лікарень часто змушені купувати медикаменти, вже придбані для них державою, за свій рахунок.

У цьому ж матеріалі ще одна інфографіка показує, скільки грошей медзаклади отримали в 2021 році.

НА ЧТО ИДУТ ДЕНЬГИ МЕДУЧРЕЖДЕНИЙ, ПОЛУЧЕННЫЕ ОТ НСЗУ В 2021 ГОДУ

*Деньги, полученные от Нацслужбы здоровья, в первую очередь должны идти на зарплаты медперсоналу и медикаменты/расходные материалы

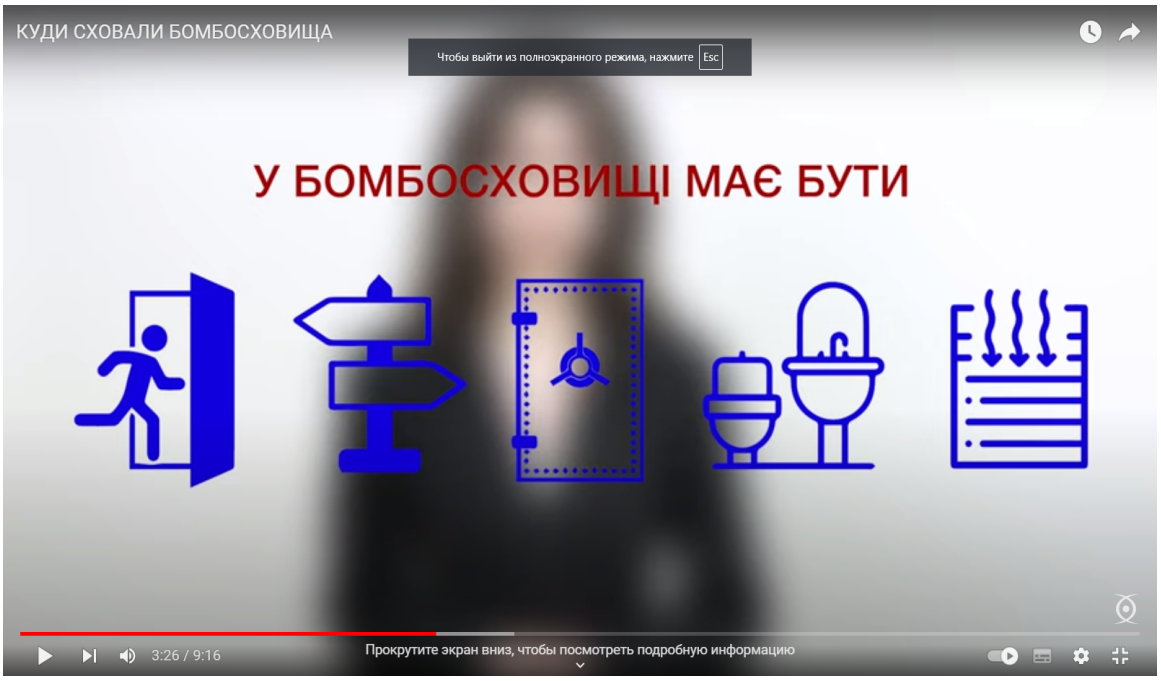
Название медучреждения	Получили средств от Нацслужбы здоровья за 9 месяцев 2021 года	Зарплаты медперсоналу	Медицинские изделия, средства протезирования	Лекарственные средства	Капитальные инвестиции (капремонт, покупки)	Остаток средств после расходов
Больница скорой медицинской помощи	73 521 019	65.2%	0.7%	5.3%	0.25%	0%
Горбольница №5	105 386 440	76.6%	1.9%	15.7%	2.95%	7.3%
Областная клиническая больница	165 342 602	53%	17%	4.6%	4.2%	18%
Горбольница №3	102 075 886	80.3%	1%	15.12%	1.85%	9.2%
Горбольница №4	46 543 374	82%	2.8%	3.3%	1.75%	2.2%
Областная детская клиническая больница	90 400 250	81.3%	1.46%	4.2%	1.5%	5.5%
Горбольница №1	73 785 516	58%	7.8%	11.7%	0.6%	0%

“Куди сховали бомбосховища”

У відеоблозі, оприлюдненому перед самим початком повномасштабного вторгнення росіян, інфографіка показує, в яких регіонах взялися до перевірки стану бомбосховищ.

Інша інфографіка у цьому сюжеті демонструє, чим має бути обладнано та забезпечено бомбосховище, аби воно було дійсно безпечним для перебування людей.

Приклади заставки

“Куди сховали бомбосховища”

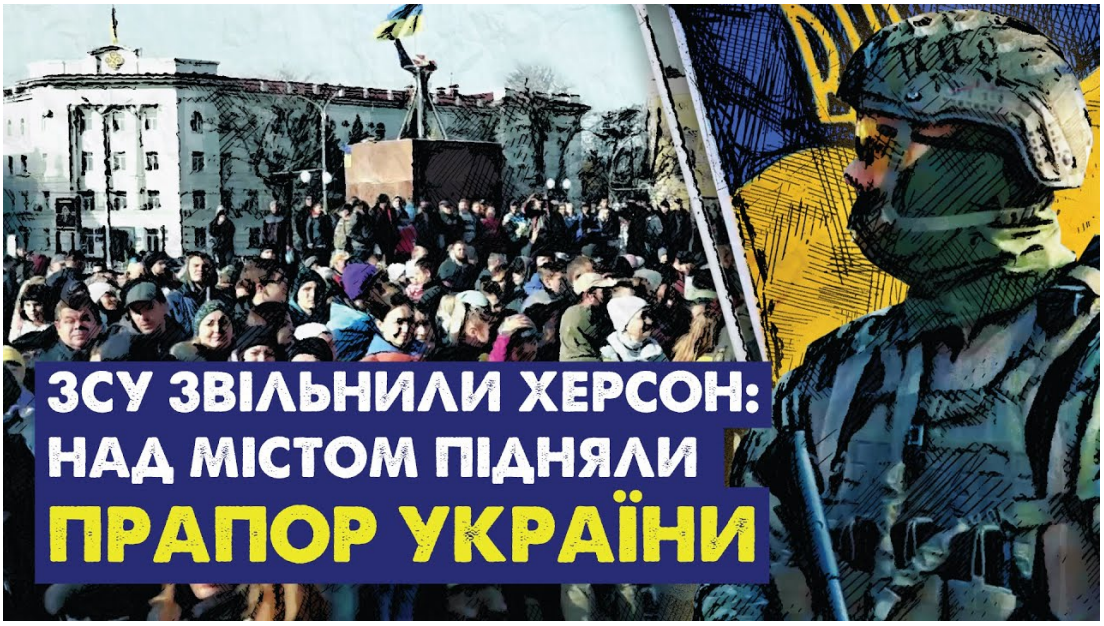
Незважаючи на бойові дії, які тривають на сході України ще з 2014 року, у Миколаєві з року в рік відтягують вирішення проблем зі сховищами цивільного захисту. Аварійні та занедбані укриття потребують мільйонів, аби вони відповідали усім визначеним вимогам. Для місцевої влади питання про фінансові надходження у бюджет досі стоїть

вище за безпеку населення. Замість збереження та догляду, об’єкти передають у приватну власність, де потім про їхнє призначення швидко забувають. Про стан бомбосховищ Миколаєва напередодні повномасштабної війни Nikcenter розповідав у своєму блозі «У центрі уваги».

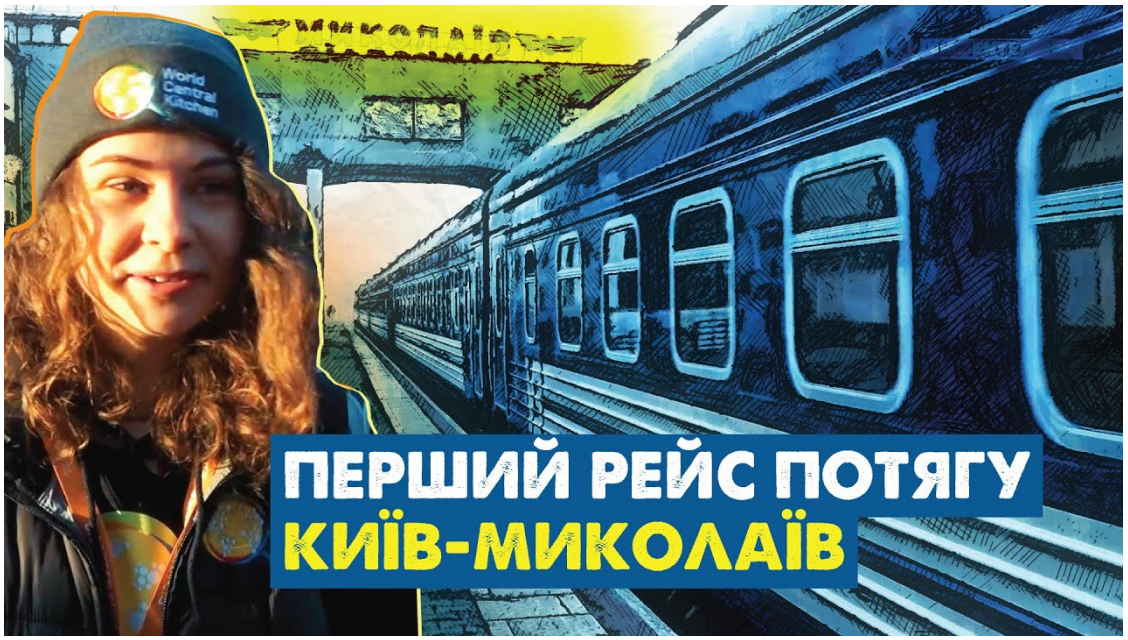
“ЗСУ звільнили Херсон: над містом підняли прапор України”

На заставці до цього сюжету зображено центральну площу Херсона - майдан Свободи - весь в синьо-жовтих прапорах. Саме сюди кілька днів поспіль виходили мешканці звільненого міста, яке було під окупацією ворога протягом довгих місяців. На головній площі урочисто підняли Державний прапор України. Деокупація Херсона, єдиного обласного центру України, який змогли захопити росіяни від 24 лютого, стало великим святом не тільки для героїчних херсонців, а й, без сумніву, для всієї країни.

“Перший потяг Київ-Миколаїв”

На цій заставці сюжету, випущеного вже під час повномасштабної війни, зображено перший потяг з Києва до Миколаєва з великого вторгнення. Він прибув після звільнення сусіднього Херсона - 15 листопада 2022 року - відтоді Миколаїв став значно безпечнішим для цивільних. У цьому відеосюжеті Nikcenter розповів, що в складі поїзда було 5 вагонів, усі були абсолютно новими та комфортними. Пізніше цим потягом до Миколаєва повернулося чимало місцевих жителів і, зрештою, після перемоги повернеться ще більше.

Інструменти та чат-боти

У 2022 році, попри повномасштабну війну, Nikcenter вдало втілив п’ять проєктів - інструментів моніторингу, скрейпінгу та аналізу даних. Розроблені інструменти вже допомагають полегшити повсякденну роботу не лише журналістам нашої редакції, а й колегам в інших регіонах.

Було розроблено онлайн-інструмент для аналізу даних у пдф-файлах та перетворення їх на текстові. Інший - допомагає швидко і якісно аналізувати дані із транзакцій, навіть у великому обсязі. Ще один із розроблених інструментів допомагає шукати та виокремлювати інформацію про російських окупантів, над чим наразі працюють чи не всі розслідувальні редакції в Україні. Створення деяких ботів протягом 2022 року покликане першочергово полегшувати та прискорювати роботу всіх членів команди Nikcenter. Серед таких - бот для нанесення логотипу та тексту на зображення, який швидко та якісно обробляє завантажені світлини, після обробки видаючи ексклюзивний матеріал.

Крім того, Nikcenter розробив та запровадив п’ять спеціальних чат-ботів у месенджері Telegram для зручного використання цих інструментів.

Вебінари

Однією із частин діяльності Nikcenter у 2022 році стало навчання колег-розслідувачів регіональних видань використанню інструментів та чат-ботів, розроблених нашою командою.

Було проведено три онлайн-вебінари для команд журналістів-розслідувачів із Луцька, Львова та Рівного, де журналісти отримали знання та навички із використання веб-інструментів і ботів.
Зокрема, було проведено онлайн-заняття «Застосування онлайн-інструмента та чат-бота для збору і аналізу даних про російських окупантів» для колег з ЦЖР "Сила правди", ГО "Наші гроші. Львів".
У квітні та лютому 2022 року Nikcenter провів вебінари, де презентував нові програмні модулі та нові чат-боти. Ці вебінари також були присвячені освоєнню цих інструментів для подальшого, більш легкого і якісного виконання колегами рутинної роботи.